Nr. 163. Poniedziałek 19. Lipca 1852. Rok gazecie 41.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i codziennym urzędowym Dziennikiem, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 złr. 15 kr., miesięcznie 1 złr. 25 kr Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 40 kr., miesięcznie 1 złr. 40 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz piérwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

PRZEGLĄD.
Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hyszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Niemce. — Szwecya. — Grecya. — Persya. — Indye Wschodnie i Chiny. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 17. lipca. Dnia 17. lipca 1852 wyszedł w c. k. galicyjskiej drukarni rządowéj i został rozdany XXXIX. zeszyt z roku 1851 dziennika rządowego ustaw krajowych dla kraju koronnego Galicyi.

Wiedeń, 13. lipca. Dnia 14. lipca 1852 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i będzie rozesłany XLIII. zeszyt powszechnego dziennika ustaw państwa, a mianowicie we wszystkich wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 140. Dekret ministerstwa finansów i handlu z 30. czerwca 1852 którym się publikuje zawarcie konwencyi względem zaprowadzenia flotyli na rzéce Pad.

Nr. 141. Dekret ministra wyznań religijnych i nauk publicznych z dnia 30. czerwca 1852, którym się objaśnia dekret ministeryalny z dnia 15. września 1851, względem pensyi profesorów teologicznych, przeniesionych z dyecezyalnego naukowego zakładu do c. k. uniwersytetu.

Nr. 142. Rozporządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 1. lipca 1852 o wymierzeniu należytości za jazdę pocztową na IIgie półrocze 1852.

Nr. 143. Rozporządzenie ministra kultury krajowej i górnictwa z d. 5. lipca 1852, którem się nakazuje przeniesienie c. k. górniczego kapitaństwa z Joachimsthal do Komotan i rozdzielenie urzędowego okręgu, który do c. k. górniczego komisaryatu w Teplitz jest przydzielony.

Nr. 144. Dekret ministerstwa spraw zagranicznych z dnia 9. lipca 1852, względem zawartej między Austryą i Sardynią konwencyi o zupełnie wolnem podróżowaniu przy wzajemnych exportacyach majątku.

Sprawy krajowe.

Kraków, 17. lipca. Towarzystwo naukowe z uniwersytetem Jagelońskim połączone odbędzie na pamiątkę założenia tegoż Uniwersytetu posiedzenie publiczne w d. 19. b. m. o godz. 11., na którem po zagajeniu przez prezesa Towarzystwa odpowiednim celowi obchodu, kol. H. Meciszewski odczyta: Opis wejścia na szczyt Etny w d. 8. czerwca 1835 r., jako ułamek z podróży do Włoch, poprzedzony kilką uwagami nad pojmowaniem celów i skutków podróży w ogóle. *(Czas)*

Wiédeń, 15. lipca. Jego c. k. Apostolska Mość przybędzie dzisiaj do Piotrowaradzynu, a jutro uda się w dalszą podróż do pogranicza wojskowego. Z Bośnii i Serbii przybyły do Belgradu dla powitania Monarchy cywilne i wojskowe władze; także Césarz turecki wysłał jednego Muschira (feldmarszałka) i dwóch Ferików (jenerałów dywizyi) ze świtą, którzy mają powitać Najjaśniejszego Pana na granicy tureckiej w imieniu Sułtana. *(Lloyd)*

(Konwencya między c. k. rządem i towarzystwem parowej żeglugi Lloydy austr. względem wystawienia flotyli na rzéce Pad.)

Wiédeń, 13. lipca. Między c. k. rządem z jednej, a towarzystwem parowej żeglugi Lloydy austryackiej z drugiej strony, została zawartą konwencya względem wystawienia flotyli z parowych i holowych okrętów na rzéce Pad i na wodach, które łączą tę rzékę z Wenecyą, Medyolanem i Lago maggiore, pod nazwą *Flotyli Padu.*

Zamiarem wystawienia tej flotyli jest usunąć niedostatek spiesznych, wydatnych i tanich środków transportowych na wodach lombardzko-weneckiego królestwa.

Linie, któredy ta flotyla ma pływać, są tymczasowie:

a) Laguny od Wenecyi aż do Bronolo,
b) Kanały od tego miejsca aż do Kawanela,
c) Pad od tego miejsca aż do ujścia rzéki Ticino,
d) Ticino od ujścia aż do Pawia,
e) Kanał od Pawia,
f) Naviglio Grande i
g) Ticino od Now. Grande aż do Lago maggiore.

Towarzystwo żeglugi parowej Lloydy austryackiej przyjęło na siebie obowiązek, teraz a najdalej na przyszły rok wystawić flotylę z dwóch parопływów o sile stu koni dla komunikacyi osób, a z trzech parопływów o sile 150 koni dla służby holowej na Padzie, następnie z dwóch parопływów o sile 40 do 50 koni dla służby holowej w lagunach między Wenecyą i Chioggią i trzech śrubowych parопływów dla komunikacyi między Tryestem i Kawanelle del Po, a nakoniec z czterdziestu, a w miarę potrzeby i z więcej łodzi holowych, i o ciągle dobry stan okrętów i maszyn mieć staranie.

Zarząd komunikacyi pozostaje wyłącznie Lloydzie pozostawiony do woli.

Przeciwnie zaś rząd za pomocą c. k. korpusu flotyli daje zupełną załogę do tych okrętów, wyjąwszy maszynistów, konduktorów i ajentów.

Namienione okręta będą za c. k. wojenne i pakunkowe statki uważane, i doznawać będą szczególniejszych uwzględnień. *(L. k. a.)*

(Wiadomości potoczne z Wiédnia.)

Wiédeń, 14. lipca. Jak nam piszą z Pesztu, donosi *Lloyd,* sankcyonował już Cesarz Jego Mość po wysłuchaniu ministrów i rady państwa ustawę względem uwolnienia od ciężarów gruntowych w Węgrzech, i zdaje się, że za kilka dni nastąpi publikacya najwyższego patentu.

— Władyka z Montenegro, Daniel Petrowicz, przybył tu w sobotę w towarzystwie senatorów Miłokowicza i Wontokowicza z Petersburga.

— Według wydanych dotychczas rozporządzeń przybędzie Jego Mość król Saski dnia 10. sierpnia z swej podróży do Schönbrunn.

— Przyjechał tu major gwardyi tureckiej pan Heusret Effendi, z misyą od Wielkiego Sułtana i odwiedził kilka instytutów publicznych.

— Na przedłożone niedawno ze strony tutejszego fakultetu medycyny do wysokiego ministeryum podanie względem środków przeciw coraz bardziej szerzącej się kuracyi szarlatańskiej, wydano już najstosowniejsze rozporządzenia, by każdemu niepozwolonemu dyletantyzmowi w sztuce lekarskiej z energią zapobiedz; rozporządzenia te odnoszą się nietylko do rezydencyi, lecz do wszystkich okręgów w krajach koronnych.

— Z Ischl donoszą, że Jego Mość Césarz Franciszek Józef, Ich cesarzewicz. królewicz. Moście Arcyksiążę Franciszek Karol i Arcyksiężna Zofia, następnie Arcyksiążę Ludwik, równie jak Ich Moście królowe Prus i Saksonii spodziewani są w drugiej połowie miesiąca sierpnia u tych wód. Dla ich przyjazdu poczyniono już przygotowania. Również Jego Mość król Prus uda się na kilka dni do Ischl.

— Pan minister nauk publicznych hrabia Leo Thun, opuścił już Karlsbad i przybędzie w sobotę do Pragi.

— Zrobiono propozycyę, ażeby wysoki rząd zacząwszy od miesiąca września, objął znowu na własny rachunek gospodarstwo leśne w nadbrzeżnych lasach kameralnych, gdyż dotychczasowy system licencyów, pożądanego rezultatu nie wydał. Równocześnie spodziewamy się publikacyi nowej ustawy o leśnictwie. *(Ll.)*

— W niektórych dziennikach zawarta jest wiadomość, że dr. Beer w Bernie z polecenia rządu przedłożył ministerstwu spraw wewnętrznych projekt do uregulowania sanitarności w Austryi. Jesteśmy upoważnieni sprostować w ten sposób to podanie, że dr. Beer przedłożył wprawdzie rzeczonemu ministeryum projekt, tyczący się sanitarności w miastach, ale nie otrzymał do tego żadnego od rządu polecenia. *(L.k.a.)*

(Wiadomości z krajów koronnych.)

Praga, 12. lipca. Jego Excelencya pan minister oświécenia hrabia Leo Thun prezydować będzie także tego roku tak jak w roku zeszłym na odbyć się mającem w przyszłą niedzielę jeneralnem zgromadzeniu stowarzyszenia dla uwolnionych więźniów z domu poprawy.

Peszt, 13. lipca. Nadburmistrz Appiany udał się wczoraj przedpołudniem w towarzystwie radzców magistratualnych i gminnych barona Pronay, barona Podmanitzky, J. Eötvös, Fr. Gross, Atker, Posch, profesora Degen, J. L. Boskovitz, Perger i miejskiego notaryusza pana Ziegler, do Jego Excelencyi c. k. feldmarszal-lejtnanta hrabi Karola Grünne, pierwszego jeneral-adjutanta Jego Cesarskiej Mości i doręczyli mu równie jak i Jego Excel. c. k. Fzm. banowi Kroacyi, baronowi Józefowi Jellaczycowi, dyplom honorowego obywatelstwa miasta Pesztu, który Ich Excelencye z wyrazem szcze-

rego podziękowania łaskawie przyjęli. Podobne dyplomy mają być także doręczone JO. feldmarszał lejtnantowi księciu Fr. Liechtenstein, i jenerałowi kawaleryi hrabi Schlik. *(W. Z.)*

Hermansztadt, 10. lipca. Właśnieco wyszło następujące ogłoszenie:

Ponieważ Jego c. k. Apostolska Mość jeszcze w ciągu tego miesiąca uszczęśliwi wielkie księztwo nasze najwyższą obecnością Swoją, przeto uznaję za potrzebne rozporządzić niniejszem dla należytego, uroczystego przyjęcia Jego Ces. Mości w siedzibie cywilnego i wojskowego rządu, aby wszyscy znajdujący się w kraju c. k. tajni radcy, szambelanowie i kawalerowie orderów austryackich na dzień 23. lipca do Hermansztadu przybyli.

O umieszczenie ich każę postarać się wedle możności.

A ponieważ Jego c. k. Apostolska Mość i w Hermansztadzie i w Klausenburgu, a mianowicie w pierwszem mieście dwa dni, a w drugiem jeden dzień zabawi, przeto będzie mieć także wszystka szlachta siedmiogrodzka sposobność, złożyć Jego Ces. Mości w tych obudwu miejscach winne hołdy swoje.

C. k. wojskowy i cywilny gubernator Siedmiogrodu, Fml.
i komendant korpusu armii,
Książę Karol *Shwarzenberg*.

(A. B. W. Z.)

(Kurs wiédeński z 17. lipca 1852.)

Obligacye długu państwa 5% 97$^{1}/_{16}$; 4$^{1}/_{2}$% —; 4% —. 4% z r. 1850 —; wylosowane 3% —. Losy z r. 1834 —; z roku 1839 132. Wiéd. miejsko bank. —. Akcye bankowe 1367. Akcye kolei pół. 2295. Glognickiej kolei żelaznéj 793$^{3}/_{4}$. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 794. Lloyd 637$^{1}/_{2}$.

Ameryka.

(Uchwała kongresu. — Sprawa Amerykanina Brace.)

Na kongresie w Washington powzięto uchwałę bardzo ważną dla Kalifornii, uchwalono bowiem założenie mennicy w San Francisco. — W Senacie przedłożono akt pochodzący jeszcze od JO. zmarłego c. k. Austryackiego prezydenta rady ministrów księcia Schwarzenberg, względem przyaresztowania pewnego Amerykanina, imieniem Brace, w Wielkim Warazdynie. Amerykański sprawujący interesa na dworze wiédeńskim wstawił się był za przyaresztowanym, na co książę Schwarzenberg w wspomnionej nocie zrobił uwagę, że na p. Brace ciążą poszlaki, iż był pośrednikiem w korespondencyach między przywodzcami rewolucyi madjarskiej, że proces przeciw niemu wytoczony z najściślejszą regularnością postępuje i że o dalszym jego toku i rezultacie uwiadomiony także będzie charge d' affaires Ameryki północnej. *(Abdb. W. Z.)*

Hyszpania.

(Mająca się odbyć walka byków w obecności Królowej. — Zgromadzenie notablów prowincyi Alava. — Deputacya Aragonii z podziękowaniem u J. M. Królowej za amnestyę.)

Madryt, 1go lipca. Królowa opuści pojutrze Aranjuez dla znajdowania się tutaj dnia 4. na wielkiej walce byków, w której 20 tych zwierząt ofiarą padnie, a dnia 5. rano uda się do San Ildefonso de la Granja. Dwa pułki piechoty, batalion strzelców Baza i kawalerya gwardyi już tam wyruszyły. Przychód z walki byków jest przeznaczony na korzyść instytutów ubogich stolicy. Pod lożą Królowej każe gubernator cywilny pan Ordonnez postawić wielki kosz z kwiatami, dla ubawienia nim oka Królowej, która jest wielką miłośniczką kwiatów. Dotychczas były miejsca pod królewską lożą w obecności Monarchów zawsze zapełnione widzami. Pan Ordonnez uważa to za nieprzyzwoitość, że się lud do Ich król. Mości tyłem obraca. To urządzenie cywilnego gubernatora nie znajduje u ludu sympatyi; przeto tracą ubodzy niejeden talar, a widzowie około 400 krzeseł. — W Labastida, w Rioja Alavesa było wielkie zgromadzenie notablów prowincyi Alava, którzy jednogłośnie się za zatrzymaniem Fueros oświadczyli. Jenerał Villareal, w swoim czasie jeden z koryfeów wojska Karlistowskiego, książęta de San Fernando, Siro i Fuentes byli obecni. Pierwszy z nich miał na cześć Fueros świetną mowę. Okrzyki: *„Vivan los Fueros y la sennora de Biscaya i Reina de las Espannas, Donna Isabel II.* — niech żyją przywileje i Władczyni Biskai i Królowa Hyszpanii, Pani Izabela II." — nie miały końca. Spokojni zresztą Baskowie, osobliwie Alavezy, gdy wpadną w zapał, nie łatwo się dadzą uspokoić. Dla tego niechaj rząd ma się na baczności i dotrzyma w obec Basków swego przyrzeczenia, mimo kortezów i komisyi specyalnych. — Deputowani Aragonii doręczyli królowej list i oświadczyli jej w imieniu całej prowincyi podziękę za wielką amnestyę, którą Izabela dała buntownikom w Calatajud, skazanym na rozstrzelanie. Między deputowanymi znajdował się także Don Patricio de la Escosura, niegdyś przewódzca progresistów na zgromadzeniu kortezów i były minister.— W różnych prowincyach kraju już się rozpoczął zbiór pszenicy; jest obfitszy nad spodziewanie, a przeto bardzo dobrym zbiorem nazwać go można. Jestto wielkie szczęście dla kraju, gdyż już dwa lata rok po roku niedopisały zbiory; chleb, za który przed ośmią dniami płacono 6 realów, kosztuje dziś jeszcze tylko 3 reale. Mamy nadzieję, że to błogosławieństwo niebios ochroni nas od wielu nieszczęść.

(A. a. Z.)

(Przybycie Jej Mości Królowej z Aranjuez do Madrytu.)

Madryt, 3. lipca. Królowa przybyła dziś około 6$^{1}/_{2}$ godziny do dworca kolei żelaznej, gdzie Ją zebrany lud powitał okrzykami radości. Wśród huku dział i odgłosu wszystkich dzwonów udała się Jej król. Mość najpierw do kościoła de Neustra Sennora de la Atocha, gdzie odspiewano *„Te Deum."* Podczas nabożeństwa ustawili się wzdłuż drogi od kościoła aż do Prado zostający w Madrycie baskijscy najemnicy i inni robotnicy w liczbie do 3000, po za wojskiem, i wołali przez cały czas, gdy Królowa wróciwszy z kościoła przejeżdżała tamtędy: „Niech żyje nasza władczyni Biskayi i nasi Fueros! Niech żyją ministrowie!" Królowa widocznie ucieszona temi okrzykami skinęła kilkakrotnie głową. Potem wzięła od mamki siedzącej naprzeciw Niej małą księżniczkę, i pokazała ją Baskom. — Podług prywatnego doniesienia z Melilla wtargnęli Francuzi w 6000 ludzi na terytoryum marokańskie, i stanęli na milę przed Melilla, naprzeciw wysp kanaryjskich. W tej okolicy bowiem przechowują się korsarze, których niepodobna było poskromić dotychczas. *(G. P.)*

Anglia.

(Mowa lorda Palmerston do wyborców swoich w Tiverton.)

Londyn, 9. lipca. Lord Palmerston podziękował wyborcom swoim w Tiverton za odnowienie swego mandatu następującą, humorystyczną mową:

„Powtórne zatwierdzenie mego mandatu jest dla mnie dostatecznym dowodem, że mąż Waszego wyboru odpowiedział też oczekiwaniom Waszym. Będę się więc starał o to, aby przyszłe postępowanie moje było tylko dalszym ciągiem przeszłego, któremu głosy Wasze zawdzięczam. Przykro mi, moi panowie, że Was zatrzymuję tu na taką spiekę; ale jakkolwiek gorące jest powietrze, przecież gorętsza jeszcze serdeczność Wasza, z którąście mnie przyjęli, i dlatego mogę powiedzieć na prawdę, że w dniu dzisiejszym witam dzień bardzo piękny.

„Przepowiadano nam okropną walkę wyborową; grożono nam, że podczas wyborów wystąpi jakiś gentleman mający niezawisłe stanowisko i niezawisłe zasady. Niezawisłe zasady! Toby w istocie było coś nowego, i ja sam byłbym rad przysłuchać się wykładowi zasad tego pana, który jednak zawsze jeszcze ma przyjść dopiero a właściwie całkiem o nas zapomniał. Naprózno szukali go niektórzy szukający rozrywki wyborcy po lądzie i na morzu; naprózno dopytywali się o niego po domach i statkach; ów gentleman niepojawił się i ma być dopiero odszukanym.

Moi panowie! Utrzymują, że powszechne wybory, któremi kraj obecnie się zajmuje, rozstrzygną stanowczo tę wielką kwestyę, czy system protekcyjny na zawsze usuniętym lub znowu przywróconym być powinien. Podług mego nieprzesądzającego zdania, została kwestya ta dawno już w nieodwołalny sposób rozstrzygnięta. Przeszłego roku powiedziałem Wam, panowie, że w powrót systemu ochrony cłowej uwierzyłbym dopiero wtedy, gdybym ujrzał rzeki zamiast do morza wstecz do źródeł płynące. Dotychczas, o ile mi wiadomo, nienastąpiło to jeszcze. A nawet niewidzę nigdzie, aby przy budowaniu mostów miano jakikolwiek na względzie ten wypadek nieszczęsny. Wszelako zastanówmy się nieco bliżej nad znaczeniem i doniosłością tego wyrazu: „System protekcyjny."

Jeźli go obierzemy z wszelkiej ogólności, znaczy on w praktycznej mowie tyle, co: opodatkowanie żywności masy w interesie kilku. Ale ja mam zanadto dobrą opinię o zdrowym rozsądku i dobrem sercu wielkiego ludu angielskiego, abym mógł przypuścić, że zechce powrócić kiedy do opartego na niesprawiedliwości i ciemnocie systemu. A chcecie panowie poznać w całości moje zdanie o faktycznych skutkach adoptowanego przez rząd środka wolnego handlu? Mogę je wyrazić tu w kilku, ale treściwych słowach, mianowicie w tych, które czytamy na nagrobku wielkiego budowniczego kościoła Śgo Pawła; na marmurze wyryty tylko napis jego i te słowa: „Chcecie widzieć pomnik jego, patrzcie dokoła."

(A. B. W. Z.)

(Dokończenie nastąpi.)

(Kwartalny wykaz dochodów państwa Angielskiego.)

Londyn, 6. lipca. Cwierćroczny wykaz przychodów państwa Angielskiego publikowano wczoraj. W porównaniu z pierwszym kwartałem ostatniego roku okazuje się w dochodach cłowych przewyżka 183,986 funtów sztr. Ta pochodzi najwięcej z pomnożonego przywozu herbaty, kawy, cukru i innych tak zwanych artykułów zbytkowych i byłaby jeszcze większą wypadła, gdyby w ostatnim roku nie było zredukowane cło od budulcu i cukru, i gdyby dostawy zboża nie były się zmniejszyły. W akcyzie okazuje się przewyżka 23,706 funt. szt., w należytościach stęplowych 101,334 funt. sztr.; przeciwnie w stałych podatkach, mianowicie przez zniesienie podatku od okien, okazuje się niedobór 541,524 funt. sztr., jest on zewszechmiar dość znaczny, jednakże mniejszy od tego, który przeszłego roku przy nakładaniu podatku od okien, na podatek domowy zaproponowano. Przychód tak zwanej taxy od własności, powiększył się o 80,110 funt. sztr.; przeciwnie zaś urząd pocztowy przyniósł niemal 10,000 funtów sztr. mniej, niżeli w pierwszym kwartale; okoliczność ta nie powinna uderzać w oczy, zważywszy, że przychody poczty właśnie w tym peryodzie zeszłego roku były nadzwyczaj powiększone przez korespondencyę, odnoszącą się do przygotowań do wielkiej wystawy przemysłowej. Przychód z „gruntów koronnych i diwersów" podniósł się w tym kwartale o 30,000 tudzież o 110,948 funt. szter., a wziąwszy razem wszystkie te przewyżki i porównawszy je z wielkim niedoborem zniesionego podatku od okien, okaże się, że przychody tego kwartału, porównane z odpowiedniemi przychodami roku 1851, dość niezmienione pozostały, o ile bilans na korzyść roku 1851 tylko 21,480 funt. sztr. wynosi. A zważywszy oprócz tego, że spłaty tudzież inne wpłynione pieniądze okazują do-

datek 184,681 funt. szt., można powiedzieć w ogóle, że się przychody niemal o 120,000 funt. sztr. podniesły. *(Wien. Ztg.)*

Francya.

(Oświadczenie urzędowe w „Monitorze.")

Paryż, 9. lipca. „*Moniteur powiada*:

„Nie jednego dziwi to może, że „*Moniteur*" nie ogłasza wszystkich sprawozdań komisyi senatu, chociaż czyny rządu jak najżyczliwiej są ocenione w tych sprawozdaniach. To milczenie dziennika rządowego opiera się na powodach, których wyjaśnienie posłuży do dokładnego zrozumienia nowej konstytucyi naszej.

Funkcye senatu są wszystkie zarówno ważne, chociaż rozmaitego rodzaju.

Senat reguluje za pomocą uchwały senatu organizacyę Algieryi i kolonii, jak niemniej wszystko, czego potrzeba do wykonania i objaśnienia traktatu odpowiedniego konstytucyi.

On może w adresowanem do prezydenta republiki sprawozdaniu podawać projekta bardzo ważnych dla kraju ustaw.

On wyrokuje o czynach, które mu się wskaże jako sprzeciwiające się konstytucyi.

On sprzeciwia się ogłoszeniu ustaw, któreby albo konstytucyę albo główne zasady porządku społeczeńskiego naruszyć mogły.

Nakoniec przy rozpoznawaniu uchwał senatu używa senat pod sankcyą prezydenta republiki wszystkich z wykonywaniem władzy ustawodawczej połączonych praw; dyskusya i głosowanie odbywa się nad każdym artykułem z osobna.

Wszakże nie tak się dzieje, jeźli chodzi o przygotowane przez rząd i ciału ustawodawczemu przedłożone ustawy zwyczajne. Wtedy zajmuje się senat tylko kwestyą zgodności tych ustaw z konstytucyą i rozpoznaje tylko rozmaite ich postanowienia. Wszelako ta misya jego, chociaż ograniczona w ten sposób, jest przez to samo tem wznioślejsza jeszcze. Tak również nie wolno trybunałowi kasacyjnemu zajmować się roztrząsaniem przedłożonych mu wyroków, lecz tylko oceniać je ze stanowiska ich zgodności z prawem. Wszakże temu właśnie zakazowi zawdzięcza on jedynie, że stoi na czele hierarchii sądowej.

Rząd przeto, aby nie ubliżyć konstytucyi, uznał to za niemiły acz konieczny obowiązek dla siebie, nie ogłaszać w „*Monitorze*" tych sprawozdań komisyi senatu, które nie ograniczają się na kwestyi zgodności z konstytucya, ale oceniają nawet zasługę pojedyńczych postanowień ustawy.

Zresztą wymaga już tego sama godność senatu, aby nie przedsiębrał takiego rozpoznawania, ponieważ żadna dyskusya po niem nastąpić nie może, a wotum senatu tylko w tych wyrazach formułowane być może: Senat sprzeciwia się lub nie sprzeciwia ogłoszeniu ustawy." *(Abbl. W. Z.)*

(Usunięcie jen. Cavaignac od naczelnictwa subdywizyi w Wersalu. — Dwóch legitymistów cofnęło przysięgę. — Wiadomości z Algieryi.)

Paryż, 11. lipca. Jenerał Cavaignac, bliski krewny znanego dyktatora czerwcowego, odwołany jest z swojej posady jako naczelnik subdywizyi w Wersalu, a na miejsce jego mianowany został jenerał de Ladmirault.

— Znowu cofnęło dwóch legitymistów przysięgę, którą złożyli na konstytucyę. Jeden jest p. de la Rochefoucoult-Bayer, członek rady gminnej w Brétignolles (departament Orne), drugi p. Dufresne de Thimars, członek rady departamentowej w Loire-Inférieure i burmistrz w Pontchateau.

— Ostatnie wiadomości z Algieryi są wszystkie pomyślne. Depesza telegraficzna z Oran donosi pod dniem 4. lipca, że jenerał Montauban w swoim obozie nad rzeką Kiss miał w swoim namiocie posła cesarza Marokańskiego Abd-el-Sadok, że tenże miał noc u niego przepędzić, podczas gdy orszak jego za francuskim obozem powrotu jego oczekiwał, i że się jenerał francuski z wysłannikiem marokańskim zupełnie porozumiał. — Na zachodzie wzięło także wszystko pomyślny obrót. Jenerał Mac Mahon powrócił dnia 2. lipca do Konstantyny, zburzywszy dnia 27. i 28. czerwca szczepowi Mehatt w Cheurfa, który kraj opuścił, domy i drzewa oliwne, i stoczywszy w równinie Qued el Kebir kilka utarczek tylnej straży, przyczem jednak miał tylko 9 rannych. Pozostałe na miejscu plemiona poddały się teraz już prawie wszystkie. Inne szczepy schroniły się do rejencyi Tunetu, zkąd jednak wkrótce zmuszone będą ustąpić, powrócić do domu i poddać się warunkom Francuzów. *(P. Z.)*

Szwajcarya.

(O zgromadzeniu ludu w Valangin.)

Berna, 8. lipca. O podwójnem zgromadzeniu w Valangin (kantonie Neuenburg) donoszą dzienniki szwajcarskie:

Kolumna republikanów z Neuenburg, by nie przechodzić popred miejską bramę Valangin i nie spotkać się z swymi przeciwnikami zboczyła na półtora mili z drogi, i udała się do głównego miejsca Val de Ruz Fontaine, gdzie się republikanie tej doliny z nią połączyli. Ztamtąd ruszono do Bodevilliers, gdzie przybyły kolumny z La Chaux-de-Fonds, Locle, Brenets i całego Val de Travers. Tak połączeni w masie wszyscy szli pod dowództwem pułkownika Fritz Courvoisier do Valangin. Obywatele miasta Valangin czyli rojaliści stanęli na północno-zachodniem wzgórzu naprzeciw zamku. W pośród masy ludu wynoszącego 2—3000 głów wznosiła się bardzo obszerna trybuna dla rady komunalnej. Nie było widać muzyki, śpiewu, chorągwi, ani też żadnych innych okazałości. Obrady ograniczyły się jedynie na odebraniu rachunków i na tajnym wyborze nowej rady administracyjnej. Już o godzinie ósmej była łąka dość zaludniona; ale że rządowy komisarz miał się znajdować, więc musiano czekać aż do dziewiątej godziny; o pół do dwunastej rozłączyli się. Na wzgórzu leżącem wprost naprzeciw tak zwanej Burgermatte i oddzielonem tylko małą doliną zajęli republikanie stanowisko. Pochód trwał nieprzerwanie $^3/_4$ godziny i obejmował 8—9000 ludzi. Potem posilał się lud przyniesioną żywnością i napojami. Nakoniec przy trybunie ozdobionej kilkadziesiąt chorągwiami otworzył pan Amédée Humbert obrady i wezwał pana Augusta Lambelet do mówienia. Ten zaproponował uroczystą deklaracyę, że lud Neuenburga w znacznej swej większości chce być i pozostać szwajcarskim, i nic więcej jak tylko szwajcarskim, a to pod konstytucyą republikańską. Deklaracya ta ma być na placu od wszystkich obecnych podpisaną. Potem mówił także pan Philippin, naturalnie całkiem w duchu republikańskim. Rojaliści z Lasagne chcieli potem wracać gościńcem, na którym koczowało zgromadzenie republikańskie. Przyjęto ich gwizdaniem, a oni odpowiedzieli okrzykiem: *Vive le Roi!* Ten okrzyk zapalił umysły, i w okamgnieniu wszczęła się bitka, ale bardzo nieznaczna. Powstało zbiegowisko, nikt już nie słuchał mowcy. Panom Courvoisier i prefektowi Grandjean z Chaux-de-Fonds powiodło się za pomocą gwidów i kilku obywateli spiesznie tym excesom położyć koniec. Wszystko powróciło do chorągwi, a rojaliści do domu. Pan Courvoisier został od konia ugodzony w nogę, ale nie bardzo jest skaleczony. *(W. Ztg.)*

(Depesza telegraficzna.)

Bazylea, 8. lipca. Podwójne zgromadzenie w mieście Valengin przeminęło spokojnie. Rojaliści powzięli 2400 głosami zwyczajne uchwały obywatelskie, republikanie uchwalili 9500 głosami zwołanie wielkiej rady na 12. lipca. *(Lloyd.)*

Niemce.

(Sprawy zgromadzenia prawodawczego w Frankfurcie.)

Frankfurt, 8. lipca. Wczorajsze posiedzenie prawodawczego zgromadzenia było z początku tajne, a mianowicie dla obrad nad pierwszym przedmiotem dziennego porządku, t. j. propozycyi senatu względem zmian ustawy z dnia 2. marca 1830, o stosunkach nadreńskiej prowincyi kościelnej. Mianowano komisyę z pięciu członków dla sprawozdania. To samo nastąpiło, gdy posiedzenie ogłoszono za publiczne, pod względem drugiego przedmiotu, ukarania zbrodni i przestępstw popełnionych na kolejach żelaznych i telegrafach. Wkońcu potwierdzono kilka zmian w regulaminie taksy adwokatów zaprowadzonym w roku 1848. *(W. Z.)*

(Uchwała królewska w sprawach misyi kościelnych komunikowana biskupom bawarskim.)

Mnichów, 9. lipca. Uchwała królewska w sprawach misyi kościelnych komunikowana biskupom bawarskim jest następującej treści:

Królestwo bawarskie. Ministeryum spraw wewnętrznych dla spraw kościelnych i szkolnych. Wielebnemu księdzu N. N. oświadcza się odnośnie do art. 12. postanowienia z dnia dzisiejszego względem wykonania konkordatu, że Jego królewska Mość zważywszy, iż dyecezye pojedyńcze jeszcze nie wykształciły potrzebnej liczby misyonarzy, najłaskawiej zezwolić raczył, aby się misye aż do końca października r. b. odbywały przez księży zagranicznych, z tem jednak zastrzeżeniem, aby przytem nie zaszły niepokoje, nadużycia lub inne nieporządki, ale zarazem rozkazać raczył, aby podpisane król. ministeryum państwa w każdym pojedyńczym wypadku przedłożyło swoją propozycyę. Również raczył Jego król. Mość nakazać, aby Mu po upływie rzeczonego czasu złożono sprawozdanie o skutku odbytych misyi i raczył wyrzec pewną nadzieję, że OO. Redemptoryści w Bawaryi w bieżącym roku nie będą odbywali misyi za granicą, lecz ograniczą się jedynie na Bawaryę. — W wykonaniu tych najwyższych poleceń nie omieszka przewielebny ks. biskup N. o każdej misyi, do której powołani być mają księża zagraniczni, sześć tygodni przed jej rozpoczęciem uwiadomić przynależny rząd obwodowy, a o czynności i skutku wszystkich takich misyi odbytych w dyecezyi aż do końca października r. b. obszerne przesłać sprawozdanie do podpisanego król. ministeryum państwa najdalej do 10. listopada r. b. — Mnichów, 8. kwietnia 1852. Z najwyższego rozkazu Jego królewskiej Mości Dr. Ringelmann. Z polecenia ministra jeneralny sekretarz, ministeryalny radzca Haenlein. *(Abb. W. Z.)*

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 13. lipca.)

Metal. austr. 5% $82^1/_4$; $4^1/_2$ $74^1/_2$. Akcye bank. 1392. Sardyńskie —. Hyszpańskie $45^3/_4$. Wiedeńskie 101. Losy z r. 1834 187; 1839 r. $110^3/_4$.

(Kurs giełdy berlińskiej z 14. lipca.)

Dobrowolna pożyczka 5% $103^1/_4$ p. $4^1/_2$% z r. 1850 $103^3/_4$. $4^1/_2$% z r. 1852 $103^3/_4$. Obligacye długu państwa $93^1/_2$. Akcye bank. $105^1/_2$ l. Pol. list. zastaw. —; nowe $96^3/_4$; Pol. 500 l. $90^1/_2$; 300 l. 153 l. Frydrychsdory $13^1/_{12}$. Inne złoto za 5 tal. $10^5/_8$. Austr. banknoty $86^3/_4$.

Szwecya.

(Mianowanie interymalnego rządu Szwecyi i Norwegii na czas podróży Króla Jego Mości.)

Sztokholm, 7. lipca. Dnia 3. b. m. wyszło królewskie ogłoszenie oznajmujące, że na czas niebytności króla, który dnia 10. b. m. wyjeżdża do Niemiec, mianowana jest rada Stanu złożona w równej z obu stron liczbie z szwedzkich i norwegskich członków, pod nazwą „Rząd interymalny Szwecyi i Norwegii." *(P. Z.)*

Grecya.

(Nota sprawującego interesa Rosyi do rządu Grecyi.)

Ateny, 5. lipca. Słychać, że rosyjski sprawujący interesa, pan Persyani, napisał do greckiego rządu notę, w której żąda objaśnienia względem przedsięwziętego u rosyjskiego pensyonaryusza, pana Ockonomos, domowego śledztwa. Rząd grecki odpowiedział, że namienione domowe śledztwo nastąpiło z polecenia indagacyjnego sędzi w Patras, a zresztą odwołał się do praw istnących. *(L. k. a.)*

Indye Wschodnie i Chiny.

(Najnowsza poczta zamorska.)

Kanton, 22. maja. Amerykańska flota układa się z Japonią.

Bombay, 8. czerwca. Jenerał Campbell stoczył w 4000 ludzi i 10 dział kilka potyczek nad rzeką Sivat, zburzył kilka twierdz nieprzyjacielkich, popalił tu i ówdzie plony i rozpędził nieprzyjaciela na wszystkie strony. W handlu brak zupełny interesów, zresztą obfitość pieniędzy.

Rangun, 26. maja. Na dniu 19. b. m. zdobyli Anglicy birmańska twierdzę Basosin, z ich strony było 3 zabitych i 31 ranionych, pomiędzy którymi 7 oficerów. O wiele znaczniejszą jest strata Birmanów; Gubernator z Rangun o mało niezostał schwytany niedawno; zamiast niego dostała się jedna z żon jego w ręce Anglików, którzy niezmiernie są oburzeni na niego za to, że kazał stracić kilku poddanych Angielskich bez indagacyi i prawa. Niepotwierdzona dotąd pogłoska donosi, że w Pegu wybuchła rewolucya i że król z Ava umarł.

Hongkong, 23. maja. Insurgenci opanowali miasto Kewelin. *(Lit. kores. austr.)*

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Sandeckim.)

Nowy-Sącz, 5. lipca. Według doniesień handlowych płacono w drugiej połowie czerwca na targach w Starym Sączu, Nowym Targu i Nowym Sączu w przecięciu korzec pszenicy po 10r.14$^2/_4$k.—11r.20k.—10r.26k.; żyta 9r.—9r.36k.—9r.20k.; jęczmienia 7r.24k.—7r.40k.—7r.34k.; owsa 4r.36k.—4r.32k.—4r.21k.; tatarki 8r.—0—4r.48k.; kukurudzy 8r.48k.—10r.30k.—9r.36k.; ziemniaków 4r.—0—3r. Cetnar wełny kosztował 21r.—30r.—80r.; nasienia konicza 38r.—0—40r.; siana 1r.12k.—1r.12k.—1r. Sąg drzewa twardego 4r.42k.—6r.—6r.24k., miękkiego 3r.8k.—3r.12k.—4r.48k. Funt mięsa wołowego sprzedawano po 4$^2/_5$k.—6$^2/_5$k.—4$^2/_5$k. i garniec okowity po 2r.40k.—2r.—2r. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 17/18. lipca.		gotówką zł.	gotówką kr.	towarem zł.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. k.	5	37	5	42
Dukat cesarski	„ „	5	42	5	46
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	49	9	52
Rubel śr. rosyjski	„ „	1	54	1	55
Talar pruski	„ „	1	45	1	47
Polski kurant i pięciozłotówk.	„ „	1	25	1	26
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	„ „	83	36	83	48

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 17. lipca 1852.		złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po	mon. konw.	—	—
Przedano „ „ 100 po	„ „	—	—
Dawano „ „ za 100	„ „	—	—
Żądano „ „ za 100	„ „	—	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 17. lipca.)

Amsterdam 164$^1/_2$ l. 2. m. Augsburg 118$^3/_4$ l. uso. Frankfurt 117$^1/_2$ l. 2. m. Genua — p. 2. m. Hamburg 174$^3/_4$ l. 2. m. Liwurna 116$^1/_2$ p. 2. m. Londyn 11.50. l. 3. m. Medyolan 118$^5/_8$. Marsylia 140$^1/_4$ l. Paryż 140 l. Bukareszt 231. Konstantynopol —. Agio duk. ces. 25 —. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. 97$^3/_8$; lit. B. 110$^3/_4$.

(Kurs pieniężny na giełdzie Wiéd. d. 16. lipca o pół do 2giej po południu.)

Ces. dukatów stęplowanych agio 25$^1/_8$. Ces. dukatów obrączkowych agio 24$^5/_8$. Ros. Imperyały 9.42. Śrebra agio 18$^1/_2$ gotówką.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 17. i 18. lipca.

Pora	Barometr w mierze wiéd. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury dog. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	" ''' ''''				
6 god. zran.	27 11 21	+ 13,5°	+ 24°	Zachodni$_0$	pogod. ☉
2 god. pop.	27 10 04	+ 24°	+ 11°	„	„ ☉
10 god. wie.	27 10 04	+ 14°		—	pogoda
6 god. zran.	27 10 67	+ 13,5°	+ 24°	Zachod.$_0$	pogod. ☉
2 god. pop.	27 10 14	+ 24°	+ 12°	„	„ ☉
10 god. wie.	27 10 01	+ 15,°		„	pochm.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 17. lipca.

PP. Reiss Antoni, c. k. gubern. radca i minist. kom., z Stanisławowa. — Cywiński Ignacy, z Ossowiec. — Dąbrowski Marian, z Mądzielówki. — Pałkowski Michał, z Witryłowa. — Melbachowski Adam, z Olexiniec. — Michlik Karol, z Ciemierzowiec. — Urbański Jan, z Duńkowiec.

Dnia 18. lipca.

PP. Vivien Wincenty, z Iwonicza. — Brzozowski Jan, z Stryjówki. — Chyliński Marian, z Rakowy. — Frank Ferdynand, z Nahaczowa. — Grochowski Antoni, z Sulimowa. — Janicki Wiktor, z Ostrożca. — Janowski Liberat, z Firlejówki. — Rubczyński Alfred, z Stanina. — Strzelecki Eugeni, z Wyrowa. — Terlecki Antoni, z Lanowic. — Tchorznicki Konstanty, z Cucułowiec. — Wolscy Walenty i Józef, z Mikulic. — Krzeczunowicz Ignacy, z Jaryczowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 17. lipca.

Książę Sapieha Leon, do Przemyśla. — Hr. Dzieduszycki Kazimierz, do Krakowa. — Hr. Łoś Aniela, do Tarnopola. — PP. Sozański Franc., c. k. komornik, do Tarnopola. — Wierzchowski Edgar, do Pleśnian. — Perelli Wilhelm, do Arłamowskiej Woli. — Smarzewski Seweryn, do Tułkowiec. — Michalewicz Antoni, do Niedzielisk. — Kędzierski Juliusz, do Brzeżan. — Sozański Wincenty, do Tarnopola. — Mysłowski Antoni, do Koropca. — Smólski Józef, do Kobylnicy. — Stobiecki Leon, do Sichowa. — Sroczyński Karol, do Brusna. — Mierzyński Rafał, do Baryłowa. — Zarzycki Tytus, do Rudnik. — Hoszowski Nereusz, do Jasła. — Żebrowski Tadeusz, do Gródka.

Dnia 18. lipca.

Hr. Rozwadowski Władysław, do Kochanówki. — Hr. Komorowska Józefa do Złoczowa. — PP. Białobrzeski Stanisław, do Dzidziłowa. — Załchocki Józef do Iwanówki. — Strzelecki Krzystof, do Płuchowa. — Wiktor Jan, do Zarszyna. — Załęski Aleksander, do Łukawicy. — Borkowski Alojzy, do Lubieniec. — Rozwadowski Erazm, do Złoczowa. — Rylski Zygmunt, do Pisarowiec. — Antoniewicz-Bołoz Antoni, do Laszek. — Antoniewicz-Bołoz Mikołaj, do Żółkwi. — Białoskórski Jan, do Delawy. — Kęplicz Kajetan, do Złoczowa. — Mniszek Antoni, do Stubienka.

TEATR.

Dziś: przed. niem.: „**Kampl**“ oder: „**Das Mädchen mit Milionen und die Nähterin.**“

Jutro: opera niem: „**Montecchi und Capuletti.**“

Na c. k. loteryi we Lwowie wyciągnięto dnia 17. lipca 1852 roku następujące pięć numera:

73. 52. 63. 2. 13.

Przyszłe ciągnienia nastąpią dnia 28. lipca i 7. sierpnia 1852.

KRONIKA.

Sędziowie powołani do ocenienia dzieł dramatycznych, nadesłanych dla osiągnienia nagrody przez kasyno narodowe pod dniem 25. stycznia 1852 ustanowionej (Ob. N. 25. z 31. stycznia Gaz. lwow.) panowie:

Antoniewicz Jakób,
hr. Baworowski Wiktor, a w jego zastępstwie pan
Batowski Aleksander,
hr. Fredro Henryk,
p. Piłat Stanisław,
p. Smochowski Witalis,

oświadczyli, jako żadnéj ze sztuk nadesłanych niemogą uważać za utwor celniéjszéj wartości, że jednak najwięcéj do tego zbliża się komedya: „**Wąs i peruka**“ przez J. K.

W skutek tego wydział gospodarczy kasyna narodowego nagrodę 150 złr. m. k. przyznał komedyi „**Wąs i peruka**“ przez J. K.; autor więc dla odebrania téj kwoty sam lub przez umocowanego zgłosić się raczy.

Wydział gospodarczy podaje zarazem do wiadomości, że sztuki do konkursu nadesłane, zgłaszającym się o nie autorom niezwłocznie oddane będą.

Z wydziału gospodarczego kasyna narodowego.

Lwów, dnia 18. lipca 1852. roku.

Kazimirz hr. Krasicki.
Erazm Korytowski.

Główny Redaktor **M. Szrzeniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. drukarni rządowéj.